EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 06 19
COM(2024) 619 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Nyderlandų ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 619 final}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Nyderlandų ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2024 m. balandžio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97([1]), ypač į jo 3 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo[2], ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241[3], kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė. Pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę valstybėms narėms teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. ES finansuojama fiskalinė paskata. Pagal Europos semestro prioritetus Priemonė padeda užtikrinti ekonomikos bei socialinį atsigavimą ir įgyvendinti tvarias reformas ir investicijas, kuriomis siekiama visų pirma skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir didinti valstybių narių ekonomikos atsparumą. Ji taip pat padeda stiprinti viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu, gerinti teritorinę sanglaudą ES ir remti tolesnį Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą;

---

1 OL L 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 OL L 306, 2011 11 23, p. 25. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

3 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

(2) 2023 m. vasario 27 d. priimtu reglamentu „REPowerEU“[4] siekiama laipsniškai panaikinti ES priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro importo. Tai padėtų užtikrinti ES energetinį saugumą ir diversifikuoti jos energijos tiekimo šaltinius, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, energijos kaupimo pajėgumus ir energijos vartojimo efektyvumą. Nyderlandai į nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukė naują skyrių „REPowerEU“, kad būtų galima finansuoti pagrindines reformas ir investicijas, kurios padės pasiekti „REPowerEU“ tikslus;

(3) siekdama padėti priimti politikos sprendimus ir sudaryti pagrindines augimo didinimo sąlygas, 2023 m. kovo 16 d. Komisija paskelbė komunikatą „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“[5]. Komunikate išdėstomi devyni vienas kitą stiprinantys konkurencingumo veiksniai. Tarp šių veiksnių, kaip svarbiausi reformų ir investicijų politikos, kuria siekiama įveikti dabartinius produktyvumo iššūkius ir didinti ilgalaikį ES ir jos valstybių narių konkurencingumą, prioritetai, iškyla prieiga prie privataus kapitalo, moksliniai tyrimai ir inovacijos, švietimas ir įgūdžiai ir bendroji rinka; Paskelbusi šį komunikatą, 2024 m. vasario 14 d. Komisija pateikė metinę bendrosios rinkos ir konkurencingumo ataskaitą[6]. Ataskaitoje išsamiai aptariami bendrosios rinkos konkurenciniai pranašumai ir jai kylantys iššūkiai ir analizuojami per metus įvykę pokyčiai, suskirstyti pagal nustatytus devynis konkurencingumo veiksnius;

(4) 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija priėmė 2024 m. metinę tvaraus augimo apžvalgą[7], kuria pradedamas Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro 2024 m. ciklas. 2024 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino apžvalgoje, grindžiamoje keturiais konkurencingo tvarumo aspektais, išdėstytus prioritetus. 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 taip pat priėmė 2024 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Nyderlandai nurodyti kaip viena iš valstybių narių, kuriose gali būti susidaręs disbalansas arba gali kilti jo susidarymo rizika ir dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija taip pat priėmė nuomonę dėl Nyderlandų 2024 m. biudžeto plano projekto. Be to, Komisija priėmė Rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos (ją Taryba priėmė 2024 m. balandžio 12 d.) ir Pasiūlymą dėl 2024 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas (ją Taryba priėmė 2024 m. kovo 11 d.);

(5) 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo naujoji ES ekonomikos valdymo sistema. Sistema apima naują Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97. Be to, ji apima iš dalies pakeistą Reglamentą (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo ir iš dalies pakeistą Direktyvą 2011/85/ES dėl valstybių narių biudžeto

---

4 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

5 COM(2023) 168 *final*.

6 COM(2024) 77 *final*.

7 COM(2023) 901 *final*.

sistemų[8]. Naujosios sistemos tikslai – valstybės skolos tvarumo ir tvaraus bei integracinio augimo užtikrinimas vykdant laipsnišką fiskalinį konsolidavimą ir reformas bei investicijas. Ja valstybės narės skatinamos prisiimti atsakomybę ir daugiau dėmesio skiriama vidutinės trukmės laikotarpiui ir veiksmingesniam bei nuoseklesniam vykdymo užtikrinimui. Kiekviena valstybė narė turėtų pateikti Tarybai ir Komisijai nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane išdėstomi valstybės narės fiskaliniai, reformų ir investicijų įsipareigojimai ir jis apima 4 arba 5 metų planavimo laikotarpį, priklausomai nuo įprastos nacionalinio teisėkūros ciklo trukmės. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatytas grynųjų išlaidų[9] planas turėtų atitikti Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus, įskaitant reikalavimus užtikrinti, kad valdžios sektoriaus bendroji skola būtų pradėta patikimai mažinti arba ir toliau būtų patikimai mažinama vėliausiai iki koregavimo laikotarpio pabaigos arba kad ji išliktų apdairaus lygio, mažesnė nei 60 % BVP, ir kad per vidutinės trukmės laikotarpį valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas iki žemesnio už 3 % BVP pamatinę vertę lygio ir (arba) toks išliktų. Koregavimo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejiems metams, jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas pagal Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus. Siekdama padėti tuos planus parengti, 2024 m. [birželio 21 d.] Komisija ketina valstybėms narėms pateikti planų ir vėlesnių metinių pažangos ataskaitų, kurias jos turės pateikti, turinio gaires ir pagal Reglamento (ES) 2024/1263 5 straipsnį išsiųs joms technines fiskalinio koregavimo gaires (jei taikoma, orientacines trajektorijas ir techninę informaciją). Valstybės narės nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus turėtų pateikti iki 2024 m. rugsėjo 20 d., nebent valstybė narė ir Komisija susitaria pratęsti terminą pagrįstos trukmės laikotarpiu. Valstybės narės turėtų užtikrinti nacionalinių parlamentų dalyvavimą ir konsultacijas su nepriklausomomis fiskalinėmis institucijomis, socialiniais partneriais ir atitinkamais kitais nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais;

(6) 2024 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau kinta atsižvelgiant į Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įgyvendinimą. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, vis dar itin svarbu visiškai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jie padeda veiksmingai spręsti visus per kelerius pastaruosius metus konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. 2019, 2020, 2022 ir 2023 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra tiek pat svarbios ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams, kurie peržiūrėti, atnaujinti arba iš dalies pakeisti pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius;

---

[8] 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (ES) 2024/1264, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros (OL L 2024/1264, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo, ir 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva (ES) 2024/1265, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L 2024/1265, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[9] Grynosios išlaidos, apibrėžtos 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamento (ES) 2024/1263 (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj) 2 straipsnyje. Grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

(7) 2022 m. liepos 7 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Nyderlandai Komisijai pateikė nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną įvertino vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis. 2022 m. spalio 4 d. Taryba priėmė Sprendimą dėl Nyderlandų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo[10], kuris 2023 m. spalio 24 d. iš dalies pakeistas vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 2 dalimi, kad būtų atnaujintas negrąžintinos finansinės paramos didžiausias finansinis įnašas ir įtrauktas skyrius „REPowerEU“[11]. Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimto sprendimo, kad Nyderlandai patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosios turi likti nepanaikintos;

(8) 2024 m. balandžio 29 d. Nyderlandai pateikė 2024 m. nacionalinę reformų programą, o 2024 m. balandžio 30 d. pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 4 straipsnio 1 dalį – 2024 m. stabilumo programą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį, 2024 m. nacionalinė reformų programa taip pat atspindi Nyderlandų du kartus per metus teikiamas pažangos, padarytos įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ataskaitas;

(9) 2024 m. birželio 19 d. Komisija paskelbė 2024 m. Nyderlandų ataskaitą[12]. Joje įvertinta pažanga, Nyderlandų padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019–2023 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip jie įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis šia analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Nyderlandų padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant ES pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat JT darnaus vystymosi tikslų;

(10) pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį Komisija atliko nuodugnią Nyderlandų apžvalgą. 2024 m. kovo mėn. paskelbtos pagrindinės Komisijos tarnybų to reglamento tikslais atlikto Nyderlandų makroekonominio pažeidžiamumo vertinimo[13] išvados. 2024 m. birželio 19 d. Komisija padarė išvadą, kad Nyderlanduose yra susidaręs makroekonominis disbalansas. Visų pirma Nyderlandai yra pažeidžiami dėl didelės privačiojo sektoriaus skolos pervertintos būsto rinkos sąlygomis; šis pažeidžiamumas yra tarpvalstybinės svarbos ir tebėra aktualus, nepaisant tam tikro pagerėjimo. Su dideliu einamosios sąskaitos pertekliumi susijusį pažeidžiamumą sušvelnino palyginti didelis vidaus paklausos augimas. Didelis einamosios sąskaitos perteklius tikėtinai toks ir išliks dėl didelio prekybos prekėmis ir paslaugomis pertekliaus, kuris atspindi vidaus santaupų perteklių, palyginti su investicijomis, visoje ekonomikoje. Tačiau pastaraisiais metais vidaus paklausa didėjo

---

10 2022 m. spalio 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas dėl Nyderlandų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (ST 12275/22; ST12275/22 ADD1).

11 2023 m. spalio 24 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas 2022 m. spalio 4 d. Įgyvendinimo sprendimas dėl Nyderlandų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (ST 13613/1/23).

12 SWD(2024) 619 *final*.

13 SWD(2024) 82 *final*.

labiau nei euro zonoje, o tai rodo, kad einamosios sąskaitos pertekliaus šalutinis poveikis likusiai teritorijos daliai kelia mažiau susirūpinimo. Tai, kad Nyderlanduose veikia daug tarptautinių įmonių, statistinis nepaskirstytojo įmonių pelno poveikis ir pensijų fondų, kuriuose sukaupiama daug santaupų, investuojamų užsienyje, vaidmuo yra veiksniai, prisidedantys prie didelio taupymo ir investicijų atotrūkio. 2023 m. privačiojo sektoriaus skola toliau sparčiai mažėjo ir galima tikėtis, kad mažės ir toliau, tačiau skola tebėra didelė. Dėl didelės skolos ir didelių nelikvidaus turto, daugiausia būsto ir pensijų, santaupų namų ūkiai tampa pažeidžiami esant kintančioms ekonominėms sąlygoms, ypač turint omenyje pervertintą būsto rinką. Sugriežtinus finansavimo sąlygas didžiąją praėjusių metų dalį būsto kainos šiek tiek koregavosi, tačiau vis dar yra pervertintos, nors ir ne tiek, kiek anksčiau. Nustatytiems pažeidžiamumams šalinti imtasi tam tikrų priemonių, tačiau reikia dėti daugiau pastangų. Yra keletas galimybių, kaip ryžtingiau spręsti būsto trūkumo problemą didinant investicijas į būstą ir šalinant kliūtis naujų būstų statybai, kartu toliau sprendžiant mokesčių paskatų skolintomis lėšomis finansuojamai būsto nuosavybei klausimą. Pastarojo meto privačios nuomos rinkos reformos vargu ar padidins būsto prieinamumą;

(11) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis[14], Nyderlandų valdžios sektoriaus deficitas padidėjo nuo 0,1 % BVP 2022 m. iki 0,3 % 2023 m., o valdžios sektoriaus skola sumažėjo nuo 50,1 % BVP 2022 m. pabaigoje iki 46,5 % 2023 m. pabaigoje;

(12) 2022 m. liepos 12 d. Taryba rekomendavo[15] Nyderlandams imtis veiksmų 2023 m. užtikrinti, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas atitiktų bendrą neutralios politikos kryptį[16], atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tikslinę paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms. Nyderlandams rekomenduota būti pasirengusiems einamąsias išlaidas pritaikyti prie kintančios situacijos. Nyderlandams taip pat rekomenduota didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat į energetinį saugumą atsižvelgiant į iniciatyvą „REPowerEU“, be kita ko, naudojantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis; Remiantis Komisijos skaičiavimais, 2023 m. fiskalinė politika[17] buvo stabdomoji (jos kryptis – 0,8 % BVP) atsižvelgiant į aukštą infliaciją. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones) augimo poveikis fiskalinės politikos krypčiai 2023 m. buvo stabdomasis ir sudarė 0,9 % BVP. Tai apima 0,4 % BVP didesnes tikslinių neatidėliotinų paramos priemonių namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, išlaidas. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų

[14] Eurostato euro rodikliai, 2024 04 22.

[15] 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacija dėl Nyderlandų ekonominės politikos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Nyderlandų stabilumo programos, OL C 334, 2022 9 1, p. 154.

[16] Pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, remiantis 10 metų realiu potencialaus augimo vidurkiu ir 2023 m. BVP defliatoriumi, numatoma, kad 2023 m. Nyderlandų vidutinio laikotarpio potencialios gamybos apimties augimas, naudojamas fiskalinės politikos krypčiai įvertinti, nominaliąja verte bus 9,7 %.

[17] Fiskalinės politikos kryptis apibrėžiama kaip pagrindinės valdžios sektoriaus biudžeto būklės metinio pokyčio matas. Ja siekiama įvertinti ekonominę paskatą, kurią lemia tiek nacionalinėmis, tiek ES biudžeto lėšomis finansuojama fiskalinė politika. Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip i) vidutinio laikotarpio potencialaus augimo ir ii) pirminių išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones (ir neįskaitant su COVID-19 krize susijusių laikinų neatidėliotinų priemonių), bet įskaitant išlaidas, finansuojamas teikiant negrąžintiną paramą (dotacijas) iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų ir kitų ES fondų, pokyčio skirtumas.

augimas 2023 m. atitiko Tarybos rekomendaciją. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamos investicijos 2023 m. sudarė 3,1 % BVP, t. y. 0,1 procentinio punkto mažiau negu 2022 m.[18] Nyderlandai finansavo viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir energetinį saugumą, kaip antai investicijas į perkrauto elektros tinklo plėtrą, viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir prieigos prie sparčiojo interneto didinimą kaimo vietovėse. Gegužės 24 d. Nyderlandai pateikė pirmąjį mokėjimo prašymą pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, kurį Komisija šiuo metu svarsto;

(13) pagrindines 2024 m. stabilumo programos projekcijas galima apibendrinti, kaip išdėstyta toliau. Makroekonominiame scenarijuje, kuriuo grindžiamos biudžeto projekcijos, numatoma, kad realusis BVP augs 1,1 % 2024 m. ir 1,6 % 2025 m. Numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas padidės iki 2,0 % BVP, o 2025 m. sieks 2,1 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP padidės iki 46,8 % 2024 m. pabaigoje ir 48,1 % 2025 m. pabaigoje. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas padidės iki 3,3 % BVP 2026 m., 2,6 % BVP – 2027 m. ir 3,2 % BVP – 2028 m. Taigi neplanuojama, kad valdžios sektoriaus balansas programos laikotarpiu išliks mažesnis negu 3 % BVP deficito pamatinė vertė. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP savo ruožtu laipsniškai padidės iki 52,0 % 2028 m.;

(14) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP išaugs 0,8 % 2024 m. ir 1,5 % 2025 m., o infliacija pagal SVKI bus 2,5 % 2024 m. ir 2,0 % 2025 m.;

(15) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 2,0 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2024 m. pabaigos turėtų padidėti iki 47,1 %. Deficito padidėjimas 2024 m. daugiausia atspindi pajamų trūkumą dėl išskirtinai didelių dividendų paskirstymo 2023 m. laukiant dividendų pajamų mokesčio padidinimo 2024 m., didesnes išlaidas socialinėms išmokoms siekiant atkurti mažas pajamas gaunančių namų ūkių perkamąją galią, didesnę pagalbą Ukrainai, taip pat viešąsias investicijas per vyriausybinius klimato, infrastruktūros ir gynybos fondus. Remiantis Komisijos įverčiais, 2024 m. fiskalinė politika bus skatinamoji ir jos kryptis sudarys 0,4 % BVP;

(16) pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) 2024 m. bus finansuojamos išlaidos, sudarančios 0,1 % BVP, palyginti su 0,1 % BVP 2023 m. Išlaidas dengiant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis atsiras galimybių vykdyti aukštos kokybės investicijas ir našumą skatinančias reformas nedarant tiesioginio poveikio Nyderlandų valdžios sektoriaus balansui ir skolai;

(17) 2023 m. liepos 14 d. Taryba rekomendavo[19], kad Nyderlandai užtikrintų apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribodami nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių išlaidų[20] nominalų padidėjimą 2024 m., kad jis neviršytų 3,5 %. Valstybės narės paragintos, vykdant 2023 m. biudžetus ir rengiant 2024 m. biudžeto planų

---

18 Kitos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos kapitalo išlaidos padidėjo 0,2 procentinio punkto, palyginti su 2022 m.

19 2023 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendacija dėl Nyderlandų 2023 m. nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Nyderlandų stabilumo programos, OL C 312, 2023 9 1, p. 176.

20 Grynosios pirminės išlaidos apibrėžiamos kaip nacionalinėmis lėšomis finansuojamos išlaidos, atėmus i) diskrecines pajamų priemones, ii) palūkanų išlaidas, iii) ciklines nedarbo išlaidas ir iv) vienkartines ir kitas laikinąsias priemones.

projektus, atsižvelgti į tai, kad Komisija, remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, Tarybai pasiūlys pradėti deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. Komisijos 2024 m. rudens prognozėje numatoma, kad Nyderlandų nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos 2024 m. padidės 6,6 %, t. y. viršys rekomenduojamą didžiausią prieaugį. Šis nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių išlaidų rekomenduojamo didžiausio prieaugio viršijimas 2024 m. atitinka 1,3 % BVP. Tačiau grynosios išlaidos 2023 m. buvo 1,3 % BVP mažesnės, nei tikėtasi rekomendacijos pateikimo metu. Todėl vertinant atitiktį taip pat reikia atsižvelgti į 2023 m. bazės efektą, kadangi 2024 m. rekomendacija buvo suformuluota kaip augimo rodiklis. Jeigu 2023 m. grynosios išlaidos būtų atitikusios rekomendacijos pateikimo metu numatytas išlaidas, atitinkamas 2024 m. grynųjų išlaidų prieaugis būtų buvęs mažiau nei 0,1 % BVP didesnis už rekomenduojamą prieaugį. Todėl vertinama, kad esama rizikos, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos ne visai atitinka rekomendaciją;

(18) be to, Taryba rekomendavo, kad Nyderlandai imtųsi veiksmų kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti galiojančias neatidėliotinas energijos paramos priemones, valdžios sektoriaus deficitui mažinti panaudojant su tuo susijusias sutaupytas lėšas. Taryba papildomai nurodė, kad jei dėl vėl padidėjusių energijos kainų reikėtų imtis naujų paramos priemonių arba toliau taikyti esamas, Nyderlandai turėtų užtikrinti, kad jomis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, kad jos būtų fiskaliniu požiūriu prieinamos ir išlaikytų paskatas taupyti energiją. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje apskaičiuota, kad grynosios biudžeto išlaidos[21] neatidėliotinoms energijos paramos priemonėms 2023 m. sudarys 1,0 % BVP, ir numatyta, kad 2024 m. jos sudarys 0,1 %, o 2025 m. – 0,0 % BVP. Visų pirma daroma prielaida, kad sumažinti akcizai dyzelinui ir benzinui toliau galios 2024 m. Jei su tuo susijusios sutaupytos lėšos būtų naudojamos valdžios sektoriaus deficitui mažinti, kaip rekomendavo Taryba, šios projekcijos reikštų, kad 2024 m. fiskalinis koregavimas sudarys 0,9 % BVP, o nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos[22] fiskalinės politikos krypčiai tais metais turės skatinamąjį 0,5 % BVP poveikį. Numatoma neatidėliotinas energijos paramos priemones kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją; Tačiau nenumatoma su tuo susijusių sutaupytų lėšų panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Kyla rizika, kad tai neatitiks Tarybos rekomendacijos;

(19) be to, Taryba taip pat rekomendavo, kad Nyderlandai išlaikytų nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas ir užtikrintų veiksmingą dotacijų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir kitų Sąjungos fondų lėšų įsisavinimą, visų pirma siekdami skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. nacionalinėmis lėšomis finansuojamos viešosios investicijos išliks nepakitusios – 3,1 % BVP nuo 3,1 % 2023 m. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją; Iš ES fondų gautomis pajamomis, įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijas, finansuojamos viešosios išlaidos 2024 m. savo ruožtu turėtų išlikti 0,2 % BVP;

---

21 Šis skaičius rodo metines biudžeto išlaidas toms priemonėms, įskaitant pajamas ir išlaidas, taip pat atitinkamais atvejais atmetus pajamas iš mokesčių, taikomų nenumatytam energijos tiekėjų pelnui.

22 Šis poveikis vertinamas kaip valdžios sektoriaus pirminių išlaidų, atėmus i) papildomą diskrecinių pajamų priemonių poveikį biudžetui, ii) vienkartines ir iii) ciklines nedarbo išlaidas, iv) Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinio laikotarpio (10 metų) vidutiniu potencialiu nominaliojo BVP prieaugiu, išreikštas kaip santykis su nominaliuoju BVP.

(20) remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones ir darant nesikeičiančios politikos prielaidą, Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 2,1 % BVP. Deficito padidėjimas 2025 m. daugiausia atspindi tolesnį vyriausybės planuojamų viešųjų investicijų didėjimą. Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2025 m. pabaigoje turėtų padidėti iki 48,4 %;

(21) grąža iš pagrindinės gyvenamosios vietos nuosavybės, pensijų turto ir investicijų į uždarąsias akcines bendroves apmokestinama palankiu tarifu, palyginti su pajamomis iš investicijų į akcijas ir obligacijas. Be to, pajamų iš investicijų į akcijas ir obligacijas mokestis apskaičiuojamas remiantis hipotetine, o ne faktine grąža. Lengvatinė gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto apmokestinimo tvarka dėl hipotekos palūkanų atskaitymo kartu su mažu sąlyginiu nuomos mokesčiu skatina paklausą būsto rinkoje, dėl kurios didėja kainos. Be to, pensijų santaupoms taikoma mokesčių lengvata iki palyginti aukšto pajamų lygio. Todėl namų ūkių turtas Nyderlanduose yra labai sutelktas į nelikvidų turtą, kaip antai, būstą ar pensijas. Dėl to ekonominių sukrėtimų metu namų ūkiai patiria didesnę ekonominę riziką ir daugeliu atvejų jie gali nepasiekti optimalaus vartojimo modelio per visą gyvavimo laikotarpį. Dėl nevienodos skirtingų rūšių turto apmokestinimo tvarkos taip pat atsiranda mokestiniai skirtumai ir gali būti iškreiptas veiksmingas kapitalo paskirstymas. Todėl šis nevienodas apmokestinimas yra aktualus sprendžiant makroekonominio disbalanso klausimą;

(22) be pirmiau minėtų mokesčių paskatų, pervertinimą būsto rinkoje taip pat lėmė naujų būstų pasiūlos trūkumas. Pašalinusi kliūtis, kurios dabar stabdo investicijas, be kita ko, į gyvenamųjų namų statybą, vyriausybė galėtų veiksmingai įgyvendinti savo planus didinti būsto pasiūlą ir padėti atkurti išorės pusiausvyrą. Todėl šių kliūčių pašalinimas yra aktualus sprendžiant makroekonominio disbalanso klausimą. Be to, privačioji nuomos rinka yra palyginti maža, todėl įperkamų ir prieinamų būsto nuosavybės alternatyvų pasiūla yra ribota. Įperkamo nuomojamo būsto trūkumas taip pat kenkia darbo jėgos judumui ir socialinei sanglaudai;

(23) Nyderlandai turi gerai išplėtotą ilgalaikės priežiūros sistemą. Nors ilgalaikės priežiūros išlaidos Nyderlanduose jau dabar yra didžiausios ES, numatoma, kad jos gerokai išaugs. 2022 m. bendros ilgalaikės priežiūros išlaidos Nyderlanduose sudarė 3,8 % BVP – tai absoliučiai didžiausias rodiklis ES. 2024 m. visuomenės senėjimo ataskaitoje numatoma, kad iki 2040 m. šis skaičius padidės 1,0 procentinio punkto, o iki 2070 m. – 1,9 procentinio punkto. Be to, institucinės priežiūros paslaugų teikimo vieneto įkainiai Nyderlanduose yra vieni didžiausių ES, net vertinant kaip BVP dalį vienam gyventojui. Tai rodo, kad esama galimybių pagerinti ilgalaikės priežiūros fiskalinį tvarumą mažinant sistemos neefektyvumą nepakenkiant aukštai jos kokybei ir aprėpčiai. Tokio neefektyvumo pavyzdys yra tai, kad savivaldybės, kurios Nyderlanduose yra sveikatos priežiūros namuose paslaugų teikėjos, turi paskatų atsakomybę už pacientus perkelti stacionariosios globos sektoriui, užuot kuo ilgiau teikusios priežiūros namuose ir bendruomenėje paslaugas. Be to, ilgalaikės priežiūros sistemos neefektyvumo problemą būtų galima spręsti, pavyzdžiui, naudojant daugiau skaitmeninių ir novatoriškesnių sprendimų arba investuojant į prevenciją, kad būtų pavėlintas ilgalaikės priežiūros poreikių atsiradimas ir priklausomybė nuo paramos kasdieniame gyvenime;

(24) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos iki 2026 m. Jos turėtų padėti veiksmingai spręsti visus atitinkamose šaliai skirtose rekomendacijose

nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. Kad būtų padidintas Nyderlandų ilgalaikis konkurencingumas vykdant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, kartu užtikrinant socialinį teisingumą, per šį trumpą laikotarpį labai svarbu plano , įskaitant skyrių „REPowerEU“,] veiksmingą įgyvendinimą vykdyti sparčiai. Kad plano įsipareigojimai būtų įvykdyti iki 2026 m. rugpjūčio mėn., Nyderlandams labai svarbu gerokai paspartinti reformų įgyvendinimą ir visų pirma užtikrinti veiksmingą reformų, susijusių su šaliai skirtomis rekomendacijomis, įgyvendinimą. Kad būtų užtikrinta plati atsakomybė už sėkmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, itin svarbus tebėra sistemingas vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

(25) per sanglaudos politikos fondų laikotarpio vidurio peržiūrą, pagal Reglamento (ES) 2021/1060 18 straipsnį, Nyderlandai iki 2025 m. kovo mėn. turi peržiūrėti kiekvieną programą, atsižvelgdami į, be kita ko, 2024 m. priimtose šaliai skirtose rekomendacijose ir nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane nustatytus uždavinius. Ši peržiūra yra ES finansavimo, įtraukto į kiekvieną programą, galutinio paskyrimo pagrindas. Nyderlandai padarė pažangą įgyvendindami sanglaudos politiką ir Europos socialinių teisių ramstį, bet vis dar yra spręstinų uždavinių. Nors regioniniai skirtumai pagal BVP vienam gyventojui išliko stabilūs ir visų regionų konkurencingumo rodikliai yra gerokai didesni už ES vidurkį, perėjimas prie neutralaus anglies dioksido poveikio ekonomikos turi skirtingą poveikį regionams, kuriuose yra sutelkta daug teršalų išmetančių pramonės šakų įmonių. Svarbu paspartinti sanglaudos politikos įgyvendinimą, o programose sutarti prioritetai išlieka aktualūs. Tikslai remti inovacijas, susijusias su žaliąja ir skaitmenine pertvarka, taip pat remti žaliąją ekonomiką regionuose, kurių pramonės klasteriai yra labiausiai paveikti su klimato kaita susijusios pertvarkos, tebėra ypač svarbūs. Ir toliau aktualu remti visuomenines permainas skurdžiose didelių miestų vietovėse. Vis dar reikia imtis veiksmų socialinei nelygybei ir nelygybei darbo rinkoje mažinti investuojant į lygias (užimtumo) galimybes ir kovojant su diskriminacija. Atliekant sanglaudos politikos programų laikotarpio vidurio peržiūrą reikėtų skatinti galimybes testuoti ir taikyti bandomuosius sprendimus, kurie padėtų mažinti elektros energijos tinklo perkrovą, nes tai prisidės prie Nyderlandų žaliosios pertvarkos. Nyderlandai galėtų pasinaudoti Europos strateginių technologijų platformos iniciatyva, kad paremtų pramonės pertvarką ir sudarytų palankesnes sąlygas investuoti į nulinio balanso technologijų gamybą, be kita ko, į kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą;

(26) be ekonominių ir socialinių uždavinių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu ir naudojantis kitais ES fondais, Nyderlandams kyla tam tikrų papildomų uždavinių, susijusių su darbo rinkos segmentacija, darbo jėgos ir įgūdžių trūkumu, priklausomybe nuo iškastinio kuro ir pernelyg didelėmis azoto sankaupomis;

(27) lankstaus užimtumo (tiek pagal terminuotas darbo sutartis dirbančių darbuotojų, tiek savarankiškai dirbančių asmenų) dalis Nyderlandų darbo rinkoje tebėra didelė. Tai rodo, kad darbo rinkos segmentacijos rizika, kuri ypač iškraipo padėtį darbo rinkos nuošalyje, nemažėja. Dėl to gali padidėti galimybių nelygybė ir sumažėti našumas. Tam tikras lankstumas darbo rinkoje gali padėti ekonomikai prisitaikyti ir taip pat geriau atsižvelgti į asmeninius prioritetus. Tačiau pernelyg dažnas lanksčių užimtumo formų naudojimas gali turėti neigiamą poveikį darbuotojams ir visai ekonomikai. Pavyzdžiui, dalyvavimas mokymo ir mokymosi visą gyvenimą programose yra iššūkis asmenims, turintiems lanksčias darbo sutartis, o tai savo ruožtu mažina investicijas į

įgūdžius ir didina našumo mažėjimą. Bendradarbiaudama su socialiniais partneriais, Nyderlandų vyriausybė paskelbė priemones nuolatinio darbo ir lanksčių darbo sąlygų skirtumų klausimui spręsti. Šios priemonės apima nenustatytos apimties darbo sutarčių panaikinimą ir dabartinės formos darbo pagal iškvietimą sutarčių pakeitimą naujos rūšies sutartimis, užtikrinančiomis didesnį darbuotojų pajamų saugumą, ir laikinųjų darbuotojų darbo vietos garantijų pagerinimą.- Sparti pažanga priimant ir įgyvendinant šiuos planus bei veiksmingas jų vykdymo užtikrinimas bus svarbūs siekiant užtikrinti, kad tam tikros rūšies darbo sutartys būtų pasirenkamos atsižvelgiant į konkrečius darbo poreikius arba darbuotojų pageidavimus, kartu gerinant pagal lanksčias darbo sutartis dirbančių asmenų užimtumo ir socialinę padėtį ir mažinant darbo rinkos segmentaciją;

(28) darbo jėgos ir įgūdžių trūkumas Nyderlandų darbo rinkoje buvo jaučiamas dar prieš COVID-19, tačiau nuo to laiko jis dar labiau išplito. Tokiuose sektoriuose, kaip IRT, sveikatos priežiūra ir švietimas, techninėse ir su žaliąja pertvarka susijusiose profesijose susiduriama su struktūriniu trūkumu, kuris tikėtinai išliks iš dalies dėl demografinių pokyčių. Nepaisant didelio bendro aktyvumo lygio, Nyderlanduose vis dar yra neišnaudotas potencialių darbuotojų, pavyzdžiui, migrantų kilmės asmenų ir ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų, rezervas.- Toks nepakankamas dalies darbo jėgos panaudojimas kartu su įgūdžių trūkumu kelia pavojų Nyderlandų konkurencingumui ir gali stabdyti investicijas, be kita ko, į naujų būstų statybą, ir dėl to tai yra svarbu kalbant apie makroekonominį disbalansą Nyderlanduose. Šioms problemoms spręsti reikalingas visapusiškas požiūris, kartu atsižvelgiant į konkretiems sektoriams būdingus poreikius ir kliūtis. Siekiant padidinti darbo jėgos pasiūlą, žmonės galėtų būti skatinami dirbti daugiau valandų, be kita ko, taikant politikos priemones, kuriomis skatinama darbo kokybė ir profesinio bei asmeninio gyvenimo pusiausvyra. Be to, kvalifikacijos kėlimo ar perkvalifikavimo galimybių stiprinimas tikslinėmis ir pritaikytomis priemonėmis, visų pirma darbo rinkos nuošalyje esantiems ir neaktyviems asmenims, galėtų padėti sumažinti darbo jėgos ir įgūdžių trūkumą ir pagerinti socialinius rezultatus; Atsižvelgiant į esamą darbuotojų trūkumą įvairiuose sektoriuose ir darbo našumo sąstingį, su paklausa susijusios politikos priemonės galėtų būti daugiausia orientuotos į didelės pridėtinės vertės sektorių, taip pat sektorių, susijusių su visuomenės uždaviniais, pavyzdžiui, švietimo ir sveikatos priežiūros, skatinimą, tarpsektorinio judumo skatinimą ir našumo didinimo investicijų bei investicijų į MTP didinimą;

(29) nepaisant vis dar palyginti didelės, nors ir mažėjančios, geriausių rezultatų pasiekusių penkiolikmečių moksleivių dalies, 2022 m. Tarptautinio moksleivių vertinimo programos (PISA) rezultatai rodo, kad smarkiai padaugėjo moksleivių, kurių matematikos, gamtos mokslų ir skaitymo įgūdžių pasiekimai yra nepakankami.-- Nuosmukis įvairiose vidurinio ugdymo pakopose labai skiriasi – žemiausio lygio išsilavinimo (įvairių sričių ikiprofesinio vidurinio išsilavinimo (VMBO)) mokinių testų rezultatai sumažėjo labiausiai.- Be to, migrantų kilmės studentų (vietoje gimusių studentų, kurių tėvai gimę užsienyje, ir užsienyje gimusių studentų) rezultatai matematikos ir gamtos mokslų srityje būna nepakankami beveik dvigubai dažniau nei ne migrantų kilmės studentų, o skaitymo įgūdžių skirtumas šiek tiek mažesnis. Pagrindinių įgūdžių prastėjimas yra vienas didžiausių ES ir tai kenkia švietimo ir darbo rinkos rezultatams, taip pat ilgalaikiam našumui ir konkurencingumui. Didėjant mokytojų trūkumui įgūdžių ugdymo bei švietimo lygybės ir kokybės problemos gali dar paaštrėti. Todėl Nyderlandai galėtų įvertinti esamas priemones, susijusias su pagrindiniais įgūdžiais, ir prireikus jas peržiūrėti, kad padidintų jų poveikį, ypač nepalankioje padėtyje esančių mokinių turinčioms

mokykloms. Be to, Nyderlandai galėtų imtis priemonių, kad padidintų galimybes keisti studijų kryptį vidurinėse mokyklose ir išplėstų paskatas pritraukti daugiau mokytojų į nepalankioje padėtyje esančių mokinių turinčias mokyklas;

(30) dėl vis didėjančios elektros energijos tinklo perkrovos tinklo operatoriai dažnai yra priversti atsisakyti naujų elektros energijos gamintojų ir vartotojų prašymų suteikti prieigą prie tinklo. Tinklo perkrova gali sulėtinti perėjimą prie švarios energijos ir suvaržyti ekonominę veiklą, todėl ji yra svarbi kalbant apie makroekonominį disbalansą Nyderlanduose. Todėl siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą, paspartinti sausumos ir jūros atsinaujinančiųjų išteklių energijos infrastruktūros diegimą, patenkinti elektros energijos paklausą ir padidinti konkurencingumą, labai svarbu didinti perdavimo ir skirstomųjų tinklų pajėgumą ir lankstumą. 2023 m. gruodžio mėn. priimtame nacionaliniame energetikos sistemos plane raginama investuoti į papildomus tinklus ir kaupimo pajėgumus ir tai daryti jau dabar. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas reikiamoms investicijoms į elektros energijos infrastruktūros plėtrą, labai svarbu paspartinti leidimų išdavimo elektros energijos perdavimo ir skirstomiesiems tinklams procedūras. Tai taip pat paspartintų sausumos ir jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų įgyvendinimą. Galiausiai, atsižvelgiant į pagrindines sąlygas, yra galimybių spręsti perkrovos problemą techninėmis ir reglamentavimo priemonėmis (pvz., tarifų paskatomis arba apribojimais piko valandomis);

(31) intensyvi žemės ūkio praktika gali sukelti pernelyg didelių azoto nuosėdų susidarymą, o tai gali turėti rimtų padarinių dirvožemio būklei ir vandens bei jūrų ekosistemoms, o dėl to prastėtų gamtinis kapitalas, o kartu gali būti labai suvaržomas leidimų išdavimas statybų veiklai, kurią vykdant išmetamas azotas, ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos infrastruktūros diegimas. Todėl ši praktika yra svarbi kalbant apie makroekonominį disbalansą Nyderlanduose. Reikia toliau remti perėjimą prie tvaraus žemės ūkio, įskaitant ekologinį ūkininkavimą, kartu užtikrinant konkurencingumą ir socialinį teisingumą. Pagal Nyderlandų BŽŪP strateginį planą[23] Nyderlandams būtų naudinga sumažinti gyvulių skaičių, paspartinti perėjimą prie žiedinio ir ekologinio žemės ūkio, skatinti atkurti dirvožemio drėgnumą ir nebenaudoti daug anglies turinčių dirvožemių, taip pat mažinti cheminių pesticidų ir neorganinių trąšų naudojimą. Be to, galėtų būti pagerinta ūkininkų padėtis vertės grandinėje, pavyzdžiui, toliau plėtojant ES kokybės ženklus, labiau pripažįstant gamintojų organizacijas, toliau vykdant skaitmeninę pertvarką ir diegiant inovacijas žemės ūkyje, didinant ekologiškų produktų prieinamumą vartotojams. Vis dar yra galimybių toliau didinti investicijas į taršos prevenciją ir kontrolę bei tvarią vandentvarką;

(32) atsižvelgdama į euro zonos valstybių narių ekonomikų glaudžias tarpusavio sąsajas ir kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, 2024 m. Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis veiksmų rekomendacijai dėl euro zonos ekonominės politikos įgyvendinti. Nyderlandams skirtos 1, 2, 3 ir 4 rekomendacijos padeda įgyvendinti pirmą, antrą, trečią, ketvirtą ir penktą euro zonai skirtas rekomendacijas;

(33) atsižvelgiant į Komisijos atliktą nuodugnią apžvalgą ir išvadą dėl susidariusio disbalanso, rekomendacijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį atspindėtos toliau išdėstytose 1 rekomendacijoje. 1 rekomendacijoje nurodyta politika

[23] COM(2022) 9800 *final*.

padeda mažinti pažeidžiamumą, susijusį su didele privačiojo sektoriaus skola esant pervertintai būsto rinkai. 1 rekomendacija padeda tiek naikinti disbalansą, tiek pagal 31 konstatuojamąją dalį įgyvendinti euro zonai skirtą rekomendaciją,

REKOMENDUOJA Nyderlandams 2024 ir 2025 m. imtis šių veiksmų:

1. Laiku pateikti vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Laikantis reformuoto Stabilumo ir augimo pakto reikalavimų, grynųjų išlaidų[24] augimą 2025 m. apriboti iki tokio tempo, kuris padėtų vidutinės trukmės laikotarpiu valdžios sektoriaus deficitą išlaikyti mažesnį už Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę, o valdžios sektoriaus skolą – apdairaus lygio. Suderinti įvairių rūšių pajamų iš turto apmokestinimą, be kita ko, siekiant mažinti namų ūkių polinkį skolintis. Šalinti naujų būstų statybos kliūtis ir užtikrinti būsto įperkamumą ir prieinamumą privačioje nuomos rinkoje. Spręsti numatomo su visuomenės senėjimu susijusių išlaidų padidėjimo problemą užtikrinant, kad ilgalaikės priežiūros sistema būtų ekonomiškai efektyvesnė.
2. Žymiai sparčiau įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, užtikrinant, kad reformos ir investicijos būtų užbaigtos iki 2026 m. rugpjūčio mėn. Sparčiau įgyvendinti sanglaudos politikos programas. Atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą toliau daugiausia dėmesio skirti sutartiems prioritetams ir skatinti galimybes testuoti ir taikyti bandomuosius sprendimus, kurie padėtų mažinti elektros energijos tinklo perkrovą, kartu apsvarstant Europos strateginių technologijų platformos iniciatyvos teikiamas galimybes didinti konkurencingumą.
3. Imtis priemonių mažinti paskatas naudotis lanksčiomis arba terminuotomis darbo sutartimis. Spręsti struktūrinio ir konkrečių sektorių darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo problemą, be kita ko, išnaudojant esamą darbo jėgos potencialą ir skatinant darbuotojų perėjimą į didelio našumo sektorius ir sektorius, susijusius su visuomenės uždaviniais.- Gerinti pagrindinius įgūdžius, be kita ko, sprendžiant mokytojų trūkumo problemą ir teikiant specialiai pritaikytą paramą nepalankioje padėtyje esančioms mokykloms.
4. Gerinti pagrindines sąlygas, kad būtų skatinamos investicijos į elektros energijos perdavimo ir skirstymo tinklus, visų pirma spartinamas atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimas ir didinamas konkurencingumas. Toliau dėti pastangas siekiant tvaraus žemės ūkio.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

[24] Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punktą, grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus palūkanų išlaidas, diskrecines pajamų priemones, Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.